МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Судово-бухгалтерська експертиза»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 071 Облік і оподаткування
освітня програма – Облік і оподаткування

Кафедра обліку і аудиту

Силабус склав(ла) доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н., доцент Віталій ЧУДОВЕЦЬ

Силабус затверджений на засіданні кафедри обліку і аудиту, протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Оксана НУЖНА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Облік і оподаткування», протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Облік і оподаткування» к.е.н., доцент Віталій ЧУДОВЕЦЬ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/3814

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Судово-бухгалтерська експертиза»

Освітня програма	Облік і оподаткування
Галузь знань / Спеціальність	07 Управління та адміністрування / 071 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 7
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Віталій ЧУДОВЕЦЬ електронна пошта: v.chudovets@gmail.com

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування у здобувачів вмінь та навичок щодо проведення експертизи в галузі обліку і оподаткування, вивчення процесуальних та методичних особливостей експертизи, розробки заходів щодо запобігання правопорушенням в економічній сфері.

Завдання: Вивчення теоретичних та законодавчих основ проведення судово-бухгалтерської експертизи, ознайомлення з організацією проведення експертизи; опанування ефективної методики судово-бухгалтерської експертизи із застосуванням загальних та спеціальних методів дослідження; ознайомлення з порядком формування та використання висновків експертизи.

Пререквізити: Базові знання в сфері бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку, економічного контролю та оподаткування.

2. Компетентності

СК04 — Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб’єктів господарювання.

СК08 — Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб’єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09 — Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10 — Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов’язків.

СК11 — Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	Лекції денна/ заочна	Практ./ Семін./ лаб денна/ заочна	Самост. робота денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
Змістовий модуль 1. Теоретично-методичні та організаційні основи судово-бухгалтерської експертизи								

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
1	Тема 1. Теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
2	Тема 2. Організаційні засади судово-бухгалтерської експертизи	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
3	Тема 3. Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
4	Тема 4. Види документів та їх дослідження в судово-бухгалтерській експертизі	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
5	Тема 5. Організація дослідження та узагальнення висновків судово-бухгалтерської експертизи	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
6	Тема 6. Особливості судово-бухгалтерської експертизи в адміністративному судочинстві	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
Змістовий модуль 2. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи господарської діяльності								
7	Тема 7. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з необоротними активами	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
8	Тема 8. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з запасами	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
9	Тема 9. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з виробництва та реалізації продукції	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
10	Тема 10. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи дебіторської заборгованості та грошових коштів	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
11	Тема 11. Організація і методика експертизи операцій з власним капіталом та забезпеченнями	2/0,5	2/0,5	7/10	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
12	Тема 12. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи зобов'язань	3/0,5	3/0,5	8/13	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, МО9	СК04, СК08, СК09, СК10, СК11
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО9 — залік.

4. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (60 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи

Судова експертиза: економічна суть та законодавчо-нормативне регламентування. Види та класифікація судових експертиз. Поняття судово-бухгалтерської експертизи, її предмет та об’єкти. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та основні питання, які виносяться на її дослідження. Порівняння судово-бухгалтерської експертизи, ревізії та аудиту.

Тема 2. Організаційні засади судово-бухгалтерської експертизи

Організація судово-експертної діяльності в Україні. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них. Система прав судового експерта. Обов’язки та відповідальність судових експертів. Підстави та порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи. Етапи проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Тема 3. Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

Зміст експертного дослідження в судово-бухгалтерській експертизі. Особливості методу судово-бухгалтерської експертизи. Спеціальні методи дослідження в судово-бухгалтерській експертизі.

Тема 4. Види документів та їх дослідження в судово-бухгалтерській експертизі

Види документів за якістю складання. Формальні ознаки порушень при складанні документів. Особливості дослідження неофіційної бухгалтерської документації. Способи виявлення підроблених документів.

Тема 5. Організація дослідження та узагальнення висновків судово-бухгалтерської експертизи

Організація досліджень в експертизі та оформлення їх результатів. Висновок експерта в кримінальному праві. Вимоги до складання висновку експерта-бухгалтера. Структура висновку експерта. Процесуальна оцінка висновку судово-бухгалтерської експертизи. Реалізація висновку бухгалтера-експерта в судовому процесі.

Тема 6. Особливості судово-бухгалтерської експертизи в адміністративному судочинстві

Особливості адміністративного судочинства в Україні. Оскарження рішень податкових органів. Розгляд справи у суді першої інстанції. Види судових рішень та їх суть. Зміст адміністративного позову. Застосування висновків експертизи в адміністративному судочинстві.

Тема 7. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з необоротними активами

Нормативне забезпечення експертизи операцій з необоротними активами. Об’єкти експертизи операцій з необоротними активами. Методичні прийоми експертного дослідження операцій з необоротними активами.

Тема 8. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з запасами

Нормативне забезпечення експертизи операцій з запасами. Об’єкти експертизи операцій з

запасами. Методичні прийоми експертного дослідження операцій з запасами.

Тема 9. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з виробництва та реалізації продукції

Нормативне забезпечення експертизи операцій з виробництва та реалізації продукції. Об’єкти експертизи операцій з виробництва та реалізації продукції. Методичні прийоми експертного дослідження операцій з виробництва та реалізації продукції.

Тема 10. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи дебіторської заборгованості та грошових коштів

Нормативне забезпечення експертизи дебіторської заборгованості та грошових коштів. Об’єкти експертизи дебіторської заборгованості та грошових коштів. Методичні прийоми експертного дослідження дебіторської заборгованості та грошових коштів.

Тема 11. Організація і методика експертизи операцій з власним капіталом та забезпеченнями

Нормативне забезпечення експертизи операцій з власним капіталом та забезпеченнями. Об’єкти експертизи операцій з власним капіталом та забезпеченнями. Методичні прийоми експертного дослідження операцій з власним капіталом та забезпеченнями.

Тема 12. Організація і методика судово-бухгалтерської експертизи зобов’язань

Нормативне забезпечення експертизи зобов’язань. Об’єкти експертизи зобов’язань. Методичні прийоми експертного дослідження зобов’язань.

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

9. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

10. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Судово-бухгалтерська експертиза : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спец. 071 Облік і оподаткування денної та заоч. форм навч. / уклад. В.В. Чудовець. – Луцьк : ЛНТУ, 2022. – 96 с. URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/12170

2. Судово-бухгалтерська експертиза : метод. вказівки до викон. самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спец. 071 Облік і оподаткування денної та заоч. форм навч. / уклад. В.В. Чудовець. – Луцьк : ЛНТУ, 2024. – 24 с. URL:

https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/14689

3. Судово-бухгалтерська експертиза : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спец. 071 Облік і оподаткування денної та заоч. форм навч.. Луцьк: ЛНТУ, 2024. URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/18089

4. Чудовець В.В. Судово-бухгалтерська експертиза: електр. навч. посіб., 2024. Довідка № 24-05. Протокол засідання навчально-методичної ради Луцького НТУ №11 від 21.06.2024 р. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%A7%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%86%D1%8C%202024%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9/index.html

Праці інших авторів:

5. Куцик П. О., Воронко Р. М. Судова бухгалтерська експертиза: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2023. 399 с.

6. Лук’янчиков Є.Д., Лук’янчиков Б.Є. Судова експертиза: Навчальний посібник. К: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2023. 99 с.

7. Цимбалюк В.І., Лавренюк В.М., Сахнюк В.В. Судова бухгалтерія: посібник. К.: Новий світ-2000, 2021. 100 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

8. Чудовець В. В., Недбало Ю. А. Проблеми обліку і звітності в умовах війни. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Економіка. 2026. No 41 (69). С. 318–323. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/6242

9. Чудовець В. В. Відображення в обліку та фінансовій звітності операцій з основними засобами: проблеми та перспективи. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 79. С. 1-10. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2544

10. Чудовець В. В. Облік і звітність власного капіталу: практична складова. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 70. С. 1-8. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2543

11. Марценюк В. П., Сверстюк А. С., Андрущак І. Є., Чудовець В. В., Кошелюк В. А. Аспекти захисту бухгалтерських даних в умовах використання інноваційно-інформаційних технологій. Комп’ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. 2021. Вип. 42. С. 172-176. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/4614

Праці інших авторів:

12. Мулик Т.О., Мулик Я.І. Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. Економічний простір. 2021. Вип. 165. С. 131–139.

13. Класифікація судових експертиз: монографія / [Е. Б. Сімакова-Єфремян, В. Л. Федоренко, Л. В. Свиридова та ін. ; за заг. ред. Е. Б. Сімакової-Єфремян. Харків : НЦЦ «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2021. 567 с

ІІІ. Інформаційні ресурси

14. Державний реєстр атестованих судових експертів. URL: https://data.gov.ua/dataset/0a556891-d6ef-4a5f-a182-caac2f7aa9c9.

15. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua/.

16. Реєстр методик проведення судових експертиз. URL: https://rmpse.minjust.gov.ua.

17. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws.